

організації із найкращими практиками і таким чином визначити точки для зростання організації та потреби змін.

Також окремо варто провести аудит фінансових показників, а саме оцінку рентабельності, прибутковості, ліквідності та інших, які є ключовими індикаторами стану діяльності організації.

Аудит поточного стану організації є необхідним кроком у підготовці підприємства до проведення будь яких змін і саме його повнота забезпечить успішність наступних кроків. Важливо також врахувати комунікаційний аспект, а саме коректне та вичерпне поширення інформації працівникам про аудит. Комунікація з працівниками має відбуватися перед початком аудиту, впродовж його проведення, а після завершенню його результати необхідно презентувати працівникам організації з трансляцією подальших кроків. Це підвищить відчуття безпеки, рівень їхньої залученості та розуміння спільного майбутнього з організацією.

Список використаних джерел:

1. Enduring Ideas: The 7-S Framework. (2008, 1 березня). McKinsey & Company. URL: <https://www.mckinsey.com/capabilities/strategy-and-corporate-finance/our-insights/enduring-ideas-the-7-s-framework>.

Щитовська Б. В., Гордєєва-Герасимова Л. Ю.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ГНУЧКІСТЬ БІЗНЕС-МОДЕЛІ ЯК КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР АДАПТАЦІЇ ДО ЕКОНОМІЧНИХ ПОТРЕЯСІНЬ

У сучасному світі, що характеризується високим рівнем невизначеності та швидкими змінами, здатність бізнесу адаптуватися до економічних потрясінь є визначальним чинником його стійкості та успішності. Гнучкість бізнес-моделі дозволяє компаніям ефективно реагувати на кризові ситуації, зберігати конкурентоспроможність та використовувати нові можливості. Сьогодні, щоб досягти успіху та забезпечити стабільний розвиток, підприємствам важливо зосередитися на формуванні чіткої мети, далекоглядного бачення та розробці гнучких стратегій, які дозволять їм створювати цінність для клієнтів [1, с. 50].

Основні аспекти гнучкості включають диверсифікацію, адаптивність, фінансову стійкість, технологічні інновації та клієнтоорієнтованість.

Диверсифікація джерел доходу є ключовим інструментом для зменшення ризиків. Бізнеси, що залежать лише від одного продукту або ринку, стають більш вразливими до змін. Розширення асортименту товарів і послуг, освоєння нових географічних ринків або впровадження додаткових джерел доходу дозволяє зменшити вплив негативних факторів та забезпечити стабільність.

Адаптивні канали дистрибуції допомагають підприємствам швидко реагувати на зміну попиту. Перехід у цифровий формат, модернізація логістичних процесів або впровадження багатоканальної моделі продажів дає змогу ефективніше працювати в умовах ринкової невизначеності. Ті компанії, які активно впроваджують цифрові технології, випереджають конкурентів завдяки своїй гнучкості, здатності до інновацій та конкурентним перевагам [2, с. 1]. Гнучкість операційної діяльності також відіграє важливу роль. Автоматизація процесів, використання аутсорсингу та модульна організація виробництва дозволяють оперативно масштабувати бізнес або змінювати напрямки діяльності відповідно до ринкових тенденцій.

Фінансова стійкість і оптимізація витрат є критичними для виживання компанії в умовах кризи. Наявність резервного фонду, можливість швидкого перегляду витрат і гнучке управління фінансовими ресурсами дають змогу адаптувати бізнес-стратегію відповідно до змін економічної ситуації. Швидкість прийняття рішень залежить від організаційної структури компанії. Децентралізоване управління сприяє оперативному реагуванню на зміни, що допомагає уникнути значних втрат і зберегти конкурентні переваги. Інновації та технологічна адаптація є невід'ємною складовою успішної бізнес-моделі. Використання нових технологій, аналітики великих даних та інших цифрових рішень дозволяє компаніям швидше адаптуватися до ринкових змін і створювати нові можливості для зростання.

Збереження клієнтоорієнтованості забезпечує лояльність споживачів навіть у кризових умовах. Регулярне дослідження змін у поведінці клієнтів, швидке впровадження зворотного зв'язку та персоналізований підхід до обслуговування допомагають компанії зберегти конкурентні позиції. Компанії, що впроваджують гнучкі робочі графіки, дистанційну роботу та інші сучасні практики, здатні швидше адаптуватися до змін у трудовому середовищі [3, с. 3].

Розглянемо три приклади успішної адаптації бізнесу:

Airbnb продемонструвала ефективну адаптацію під час пандемії COVID-19. Коли попит на короткострокову оренду різко впав через обмеження на подорожі, компанія змінила фокус на довгострокові оренди. Це дозволило Airbnb утримати клієнтів, залучити нову аудиторію та зменшити фінансові втрати, спричинені кризою.

Tesla використовує гнучку бізнес-модель, яка дає змогу швидко реагувати на зміни в постачанні сировини та попиті на електромобілі. Завдяки вертикальній інтеграції та інноваційному підходу до виробництва компанія оперативно адаптується до змін у ланцюгах постачання, що особливо важливо в умовах нестабільного ринку.

Netflix є яскравим прикладом успішної трансформації бізнесу. Спочатку компанія працювала у сфері DVD-прокатів, але вчасно передбачила майбутнє цифрових технологій і перейшла на потокове відео. Це стратегічне рішення забезпечило Netflix довгострокову конкурентну перевагу та лідерство в індустрії розваг.

Ці приклади демонструють, що швидкість прийняття рішень, інновації та здатність адаптуватися до нових реалій є ключовими факторами успіху в сучасному бізнесі. Отже, гнучкість бізнес-моделі є ключовим чинником адаптації компанії до економічних потрясінь. Вона дозволяє бізнесу не лише виживати в кризові періоди, а й відкривати нові можливості для розвитку. Для забезпечення такої гнучкості компаніям необхідно інвестувати у технології, підтримувати фінансову стійкість, адаптувати організаційну структуру та бути відкритими до змін.

Список використаних джерел:

1. Бондаренко С.М. Agile-підхід до управління якістю бізнес-процесів на підприємствах в контексті сталого розвитку. *Управління бізнес-процесами та технологічними інноваціями в сучасних умовах та в післявоєнний період*: збірник тез доповідей Міжнародної наукової конференції. м. Київ. 10–11 жовтня 2023 року. Ч. 1. С. 50–52.
2. Кузьмук І.Я., Осіпова А.А., Вишнюк В.В. Адаптація бізнес-моделей до вимог цифрової економіки. *Академічні візії*. 2024. Вип. 32. URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/1151/1021>.
3. Чорнодід І.С., Федотов О.О., Пекін А.Ю. Сучасні підходи до адаптації бізнес-моделей в умовах перманентних змін зовнішнього середовища. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2024. № 13. <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2024-13-04-10>.